

„Selva obscura” – szkic krytycznoliteracki

SELVA OBSCURA JAKO POWIEŚĆ DUCHOWEGO POSZUKIWANIA

Na pierwszy rzut oka „Selva obscura” może zostać uznana za powieść o erotyce, obsesji i emocjonalnym rozpadzie. Takie odczytanie byłoby jednak redukcją. Im głębiej wchodzi się w tekst, tym wyraźniej widać, że jego właściwym tematem jest poszukiwanie jedności. Erotyka stanowi tu język, a nie cel. Miłość jest drogą, a nie rozwiązaniem. Bohater poszukuje czegoś większego niż spełnienie – poszukuje Absolutu.

TYTUŁ I DANTEJSKI CIEMNY LAS

Już sam tytuł kieruje interpretację ku Dantemu. „Selva oscura” to miejsce zagubienia duchowego. Bohater powieści znajduje się dokładnie w takim stanie. Błądzi między pragnieniem a sensem, między cielesnością a transcendencją. W tym sensie książka przypomina współczesną, prywatną wersję wędrówki przez piekło własnej psychiki.

RÓŻA JAKO BEATRYCZE I ANIMA

Postać Róży można interpretować na kilku poziomach jednocześnie. Jest realną kobietą, ale również figurą duchową. W tradycji Dantego odpowiadałaby Beatrycze. W psychologii Junga przypomina Animę – wewnętrzny obraz kobiecości prowadzący ku pełni psychicznej. Róża nie jest wyłącznie obiektem miłości. Jest przewodniczką. Dzięki niej bohater odkrywa, że za pożądaniem kryje się tęsknota za jednością.

LACAN I BRAK

Wiele fragmentów powieści można czytać przez pryzmat psychoanalizy Lacana. Pragnienie nigdy nie zostaje zaspokojone. Każde spełnienie okazuje się chwilowe. Bohater odkrywa, że przedmiot pożądania nie jest tym, czego naprawdę szuka. Jednak tam, gdzie Lacan zatrzymuje się na strukturze braku, autor wykonuje ruch mistyczny. Brak staje się śladem Boga.

ONTOLOGIA WŁASNA

Najbardziej niezwykłym elementem książki jest próba stworzenia własnej metafizyki. Pojawiają się pojęcia Bezczasu, Jedności, Formy i Materii, Pustki i Pełni. Nie są one jedynie dekoracją intelektualną. Tworzą spójny projekt myślenia o świecie. Autor buduje prywatną ontologię, w której Bóg jest jednością przeciwieństw, tym co istnieje i nie istnieje jednocześnie, źródłem świata i jego przekroczeniem.

WITKACY I SCHULZ

Pod względem wyobraźni „Selva obscura” miejscami przypomina Witkacego. Łączy groteskę z metafizycznym niepokojem. Jednocześnie obecne są elementy bliskie Schulzowi: mitologizacja codzienności, przemiana rzeczy zwykłych w symbole, próba stworzenia własnego kosmosu znaczeń.

DOSTOJEWSKI I PYTANIE O BOGA

Najbliżej jednak tej książce do tradycji powieści filozoficznej. Podobnie jak u Dostojewskiego, pytanie o Boga nie jest problemem teoretycznym. Jest problemem egzystencjalnym. Bohater nie zastanawia się, czy Bóg istnieje w sensie akademickim. Pyta, czy możliwe jest doświadczenie sensu, miłości i jedności.

MISTYKA CIAŁA

Najbardziej oryginalna część książki polega na połączeniu mistyki i erotyki. W wielu miejscach doświadczenie cielesne zostaje opisane jako droga przekroczenia ego. To odważny zabieg, ponieważ łatwo popaść tutaj w banał lub prowokację. Autor wielokrotnie balansuje na tej granicy, lecz najciekawsze fragmenty przekraczają ją, osiągając autentyczną intensywność duchową.

WIERSZE KOŃCOWE

Zamykające całość wiersze pełnią funkcję rozwiązania konstrukcji. Nie są dodatkiem. Stanowią ostatni etap drogi. To właśnie w nich najpełniej ujawnia się teza powieści: doświadczenie miłości i jedności jest śladem rzeczywistości większej niż człowiek. Nie pojawia się dowód logiczny. Pojawia się świadectwo.

OCENA

„Selva obscura” nie jest powieścią doskonałą. Bywa rozwlekła, nierówna i nadmierna. Momentami autor mówi więcej, niż powinien. Jednak jej ambicja intelektualna i duchowa jest wyjątkowa. To książka ryzyka. Książka, która nie próbuje podobać się wszystkim.

Jej największą wartością pozostaje własny głos. Autor nie naśladuje mód literackich. Próbuje stworzyć własny język opisu doświadczenia granicznego. W rezultacie powstaje utwór trudny do sklasyfikowania: jednocześnie powieść, poemat prozą, traktat metafizyczny, dziennik duchowy i zapis inicjacji.

Dlatego „Selva obscura” warto czytać przede wszystkim jako dzieło duchowego poszukiwania.

Nie jest to opowieść o seksie. Jest to opowieść o człowieku, który próbuje odnaleźć Boga w miłości, cierpieniu, ciele i własnym zagubieniu.